

A székesfehérvári kiállítás.

A kormány által szerkesztendő hivatalos jelentéshez szükséges főbb adatok beszerzése érdekében b. Kemény Gábor miniszter a következő körlevelet fogja a nevezetesebb kiállítókhöz szétküldeni.

„A székesfehérvári országos kiállítást főleg társadalmi buzgóság s a szakkörök lelkes összeműködése hozta létre és az várakozáson felül sikerült.

Bárha a kormány eddig csak csekélyebb mérvben nyújthatá támogatását, csak megelégedéssel constatólom e sikert és fel. akarom használni az alkalmat, hogy a mily képét mutatja hazai iparunk jelen állapotának a kiállított tárgyak összege; ép úgy nyerünk egy, a kiállítást tárgyaló ismertetésben megfelelő képet iparunk termelő- és fejlődéséről, valamint arról, melyek azon iparok, melyeknek kellő minőségben mennyiségben való termelése már is lehetséges s mennyiben elégíthetők ki általuk a közönség igényei?

Ily ismertetés csak a hivatottak ismételt tevékeny közreműködése mellett jöhet létre.

Az ismertetés szerkesztéséről, megbízás után, szívesen gondoskodom. De, hogy az anyagban szakszerű s minden irányban megtelelt legyen, felhívom ezimedet, hogy az általa képviselt iparág állapotáról és helyzetéről értesítsen. Nevezetesen arra kérem, jelölje meg az illető iparok meghallgatása s a rendelkezésre levő anyag felhasználása után, a mennyiben az a jelen kiállításból kitűnik:

1. az illető iparág mennyire van hivatva hazánkban tömeges termelésre s mennyiben képes a mutakozó fogyasztást fedezni? 2. miként van ez iparág a székesfehérvári kiállításon képviselve? 3. a termékek jelen árai mellett versenyre lehetnek-e a külföld hasonló termelvényeivel? 4. az illető iparkészítményekhez bel- vagy külföldi nyersanyag használatát-e fel s mily arányban? 5. honnan kerül a nyersanyag? 6. melyek a kész ipartermékek főbb elkészítési helyei? 7. hazai munkások vannak-e alkalmazva vagy külföldiek s miként képzetlenek ki azok az illető iparágban? 8. mely az illető iparág közvetlenül ható intézmények látszanak szükségesnek, hogy fejlesztése fokoztassék, s melyek ennek közvetlen akadályai?

T. ezimედ szíves közreműködésére biztosan számíthatva, természetesen nem kívánhatok egyebet, mint hogy a vázolt kérdésekre a jelen kiállítás alkalmával tett tanulmányai alapján válaszoljon. A mennyiben azonban szakismerete és gazdag tapasztalatai késztetik, hogy a kiállítás körén túl terjedő, szakbavagó észrevételeket is tegyen, azokat becses anyagként, szívesen fogom venni. Miután az ügy érdekében óhajtanád, hogy a kért válassz rövid néhány nap alatt kezembben legyen, hogy az a nagy közönségre nézve még a kiállítás tartama alatt is használhatóvá tétessék, a jelentés alakjára nem szükséges gondot fordítani. Tökéletesen beírem, ha választát rövid, szabatos jegyzetek alakjában nyerendem.

B. Kemény.

A kolozsvári hitelbank és zálogkölcson-társulat

igazgatóságának.

az 1879. május 28-iki közgyűléshez tett évi jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt évet közgazdasági tekintetben talán úgy jellemezhetjük legjobban, ha azt mondjuk róla, hogy kevésbé volt rossz, mint a megelőző három utóbbi. A bel- és kül-politikai viszonyok bizonytalanságai közt a vállalkozási szellem tovább is zsebbantán vesztelt, de a közönségnek mondható termék köztelében a nép alsóbb rétegei is pénzhez jutottak, s így a forgalom még is élénkült. A mi részvényszerűségeink hasznát is vette a viszonyokhoz képest némileg javult közgazdasági helyzetnek, a mennyiben nagyobb forgalmat eszközölt s ennek következtében a megezőkötött osztalékot a lefolyt évre is minden megerősítés nélkül kiadhatja részvényeseinek.

A forgalmi kimutatás következő adatai e tekintetben állításaink bizonyítására szolgálhatnak: A pénztárak felmutatnak 3.175,595 frt 15 kr bevételt, 3.129,393 frt 05 kr kiadást. Összesen 6.305,488 frt 20 kr forgalmat, a mi 1.067, 298 frt 85 kr szaporodást tesz a múlt évhez képest.

A pénztárjegyek és folyószámlák rovása szerint bevettünk 852,070 frtot,* kiadtunk 277,745 frtot, maradt tehát e rováson 574,325 frt. A múlt évhez képest itt 47,943 frt.

A bankosztályban

az összes forgalom . . . 5.102,228 frt 83 kr., vagyis a kiadás 2.919,038 frt 22 kr., a bevétel 2.183,190 frt 61 kr. volt, a mi 975,856 frt 84 kr.

szaporodásra mutat

A zálogkölcson osztályban.

kiadtunk 37,116 drb zálogjegy mellett 443,580 frtot, bevettünk 40,231 . . . zálogjegy mellett 354,385 frtot,

tehát az összes forgalom 77,345 drb. zálogjegy mellett 797,965 frt.

(Vége köv.)

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. máj. 29.

— **Lapunk** szerkesztője a ma. délutáni vonattal, mint a kolozsvári iparkamera képviselője a budapesti országos iparegyesületi gyűlésre és a sz.-fehérvári kiállításra utazott.

— **József főhercegről** a következő jellemző vonást említik. Legutóbbi szemleutja alkalmával Szabadkán is kiszállt. A hivatalos fogadtatásnál természetesen az ott székelő huszár ezred is képviselve volt. A főherceg, kinek kitűnő emlékezőtehetsége van, alkalmilag kérdézősködött egy katonatiszt utód, ki ezen ezredben szolgált, s kit ő személyesen ismer. Midőn megtudta, hogy az illető lováról lebukván, szobáját kénytelen őrizni, délután személyesen látogatta meg a beteget egy félreeső utcában levő lakásán.

— **A Erdélyi Házipar- és Iparfejlesztő Egyesület** a székesfehérvári kiállításra kiváló kitüntetés érte: az egyesület bányahunyadi játékeszer-műhelyéből a kiállításra küldött játékokat Trefort Ágost közoktatási miniszter ur a napokban megtekintvén, a legnagyobb elismeréssel szözlött a kiállított tárgyakról s egy falovat meg is vásárolt, jögrőn kifizetvén az árát. — **Altalában** a játékeszerek nagy feltűnést keltettek, minnek utána ez iparágat egész Magyarországon csak a bányahunyadi tanműhely kiállított tárgyai képviselik a kiállításban; az összes tárgyakat mind megvásárolták már, kiváló keresletnek örvendenek azonban az egyesület marosludasi műhelyéből kikerült szatyrok; ha tíz annyi volna is, mind elkapkodnák.

— **Egyetemünk** jogi kara már szintén megválasztotta dekanját, dr. Jenei Victor ny. r. tanárt ültetvén elnöki székebe s így, ha igaz a „Magyar Polgár” ama híre, hogy a természetudományi kar dekanja dr. Fabinyi Rudolf lett: egyetemünk hatóságainak (s nem mint multkorai hírnök hibásan monda: egyetemünknek) megalkotása befejeztetett. Meg kell még említenünk, hogy az orvosi karnak, ismétlen dr. Ajtai Sándort választván dekanjává, prodekat is kelle választania s e választás dr. Genersich Antalra esett. Sok sikert az új hatóságok jövő évi működéséhez!

— **Az orvosok**, már t. i. az egyetemi orvostanhallgatók majálisa tegnap (május 28.) a Lövöldében, mint előre megjelöltük, a legszebben sikerült: az időt ugyan nem találták el a medicus urak, mert egész nap „borongott és esedélt, úgy hogy utójára a lövöldei nagy termet kellett igénybe venni. De olyan díszes közönség gyűlékezett össze, a milyen csak az u. n. élite-bálokban szokott egymásnak találkat adni; társaskörreink szépeiből, még pedig a legszebbjeiből, tán egy sem hiányzott; látszik, hogy a medicus urak botanikával is foglalkoznak, mert csak valódi botanikus, ki egyuttal aestheticus is, tudhatja összeválogatni a legszebb, legédőbb virágokat. Ugy hisszük, hogy említenünk sem kell, miszerint a vendégek sorában az egyetemi tanárok, különösen az orvosi facultásból, valamint városunk más intelligens körei szépen voltak képviselve. A tanczot a lassu magyarral Pongrácz Lajos pompás zenéje mellett úgy 8 óra tájt kezdték; a franczianegyesekeket 120—140 pár lejtette s hogy milyen rózsaszínű jövedv uralkodott: eléggé bizonyítja az, hogy a vigalomnak csak a hajnal pirkadó fénye vetett véget: épen 4 órakor oszlott szét a szép társaság csaknem egyszerre.

— **A kolozsvári egyetem** tanárikara ma (május 29.) délelőtti tartotta meg azt a szép pályadíjkiosztási ünnepélyt, mely mindenkor a legnagyobb örömmel tölti el nemzeti culturalis fejlődésünk minden igaz barátját; az ifjabb nemzedéket, jövő tanárainkat, államférfiainkat, tudósainkat, ügyvédeinket, bíráinkat, mérnökeinket, egy szóval hazánk jövő irányadó nemzedékét tanuljuk itt, ez alkalmakkor előre megismerni; s természetesen, hogy minél élénkebb a verseny, minél nagyobb a pályaművek értéke s minél nagyobb számmal vesznek részt a pályázatokban, egyetemünk hallgatói: annál örvendetesebb kiállítás nézhetünk a jövő nemzedék egykori működésének előbe. A kiosztási ünnepély ezúttal is szép közönséget gyűjtött a városháza nagytermébe. A tulajdonképeni ünnepélyt Imre Sándor rector rövid megnyitójára vezette be; de megelőzte még dr. Szilassi Gergely érkekezése „A román művészet kezdetei” czimvel, melynek éljenzéssel fogadott felolvasása után, a pályadíjak következőleg osztattak ki: Jogi karban: (Nemzetgazdasági kérdés) Kócsi Andor 80 frt, (Romai jogi kérdés) Jámor Gyula 70 frt. (Észjogi kérd.) Vajna Gábor 70 frt és Karl István 50 frt. Orvosi karban: Weres József 75 frt, Bikkfalvi K. és Napendruc K. (együtt) 75 frt, Lőte J. 100 frt Szentkirályi Géza 100 frt, Marsalkó T. 75 frt, Bikkfalvi 100 frt; Hirs József 75 frt. Bölcsészeti

karban: Imre Lajos 75 frt, Endrődi Sándor 100 frt, Csernátoni Gyula 50 frt, Wislőczki H. 100 frt. — **Mathematikai karban:** Novák A. 50 frt, Fodor F. 75 frt, Olasz Gyula 75 frt, Fodor F. és Kovács János (együtt) 50 frt. Márton Lajos 50 frt, Demeter Kálmán 50 frt, Schaarschmidt Gy. 50 frt, Jákó János 120 frt, Vida Károly 80 frt, Tömösvári Ödön 50 frt, összesen tehát 1845 frt, akkora összeg, a mekkora még eddig egyszer sem A pályázat eredménye általában minden tekintetben arról tanuskodik, hogy a kolozsvári egyetem ifjúsága a munka és komoly törekvés szép ösvénye halad, még pedig oly sikerrel, mely messze túlhaladja a budapesti egyetemét, hol az ifjúság tizszerte nagyobb száma mellett az ideai pályázatokra is ötszörte kevesebb volt a pályaművek száma, mint a kolozsvári egyetemen.

— **A „Kolozsvári Sakk-Kör”** vasárnap szépszámu tagok jelenlétében tartotta meg alakuló közgyűlését. Szabó Sámuel elnök meleg hangulattal s élénken megjelentvén megnyitót beszéd, után Pick Mór titkár olvasta fel a választmány eddigi működéséről szóló terjedelmes jelentését, fölémítve mindama nehézségeket és akadályokat, melyeket a körnek a kezdeményezés pillanatától egész a végleges megalakulásig leküzdenie kellett. Erre Boér Sándor pénztárnok adott kimutatást a kör vagyonai állásáról. A közgyűlés mindkét jelentést helyesléssel tudomásul vette. — Következett az új választmány választása, azonban a közgyűlés egyhangulag az eddigi választmányt és tisztait változtatlanul meghagyta. — Számvizsgáló bizottságul ez évre Allenberg Lázár, Friebels Gyula és dr. Rosenberger Albert urak választattak meg. Szóba jött egy nyári mulatság rendezése is a kör javára; ez eszmé bővebb megvitatása és kivitelezése azonban a választmányra bízott. — Ha e terv sikerül, úgy már előre megjelölhetjük, hogy a kolozsvári társas-élet egy igen szép és előkelő mulatsággal fog gazdagodni. Egyáltalában a kör igen örvendetes fejlődésnek indul. A tagok száma jelenleg már 67-re megy, kik nagyobb-részt ügyvédek, tanárok, orvosok, megyei állami és városi hivatalnokok, kereskedők, szóval városunk értelmiségének legelső köreiből sorakoznak. Nem lehet eléggé ez ifjú kört a nemes és szellem-edző szórakozást nyújtó sakkjáték minden barátjának pártolásaiba ajánlani, annál is inkább, mert dacára a csekély tagsági díjnak (félővenként 1 frt 50 kr, az 1 frt beiratási díjon kívül) a kör helyisége és berendezése tekintetében az évtizedek óta fenálló pesti sakk-kört jóval felmulja. Uj tagok folyvást jelentkezhetnek háznagy Helfy Adolf urnál, titkárnál (lak. bel-magyar utca 33. sz.). vagy a kör helyiségében (főter 30. sz. Tivoli-ház I-ső emelet) az ott kitétt aláírási iven.

— **Fátyol Lajos** nagykarolyi népzene-társulata, Előpatakra utazában, két napja városunkban időz s még ma is zeneestélyt ad a Nagy-kőház kerti helyiségében. A társulat kitűnő tagokból áll s karmesterük, ki az első hegedűt játssza, szép tehetséggel „tanuskodik az a szabatos összjáték, a működők egyaránt és sehol sem kivívó játéka, mely az eredeti magyar darabok czimzoma nélküli előadásában tűnik ki. A fiatal czimbalmos szintén külön kiemelendő, sima s mégis erőteljes játékaért. Fátyol Károlyt, a magyar kishűgösök királyát, ki közben magán-darabokat ad elő, fölemlitenünk bőven elég, hogy föltűnőssük a hatást, melyet a fő magyar zenekaraitra a valódi művelő tesz, melyben e társulat hallgatóit részesíti. Irigylejtek az előpatakiakat e nyári zene-élveikért.

— **Városunk** egyik kiváló czégo, mely a néhai Frank Kis János neve alatt ma a „királyhagyoninnei részekben talán a legkiterjedtebb üveg- és porcelánüzlet, rendkívüli feltűnést keltett szép opalizált üvegjeivel, melyekhez hasonlót nem mutat föl a kiállítás. Valóságos unicornok ez üvegek, melyek a kiállítás látogatóinak bámulatát a legnagyobb mérvben felkeltik. A lapok tudósítói egyhangulag a legnagyobb elismeréssel szözlének az üvegekről, valamint dicserik szép vésett monogramjait is. Egyezőtval a Frank Kis czég becsületére válik Kolozsvárnak s iparunkat a legszebb világításban mutatja be a kiállításban.

— **Az orv. természettudományi** egyet. természetudományi szakosztálya f. hó 30-án (pénteken) d. u. 5 órakor az egyetemi épület X. számu tantermében szakelődást tart, melynek tárgyai a következők: 1) dr. Réthy Mór: A hydrodinamikai nyomás elméleti és kísérleti alap. 2) dr. Ossikowszky József: 1. Az oxalamidnak egy állitlagos synthesiséről; 2. Tellur kéntrioxidról, 3. Dr. Koch Antal a f. hó 10-én Csucsá vidékére tett földtani kirándulás eredményei. A titkár.

— **A kolozsvári hitelbank** tegnap, szerdán tartott közgyűlése a m. évi osztalékot a 200 frtos részvények után 24, a 100 frtos részvények után 12 frtban állította meg. Az igazgatóságból kilépő Lőrő Bányffy Albert és Simon Elek urakat visszaválasztotta. A felügyelő bizottság tagjaivá dr. Groisz Gusztáv, Kóváry László és Tauffer Ferencz újból megválasztattak, gr. Wass Albert helyébe Gáll Lajos lón választva.

— **Értesítés.** A „tordai-dalkör” ez évi I. rendes dalestélyét táncszal-egybekötve június 2-án tartja meg a „Széchenyi-liget”-ben, miről a t. pártoló tagok és az érdeklődő közönség azon megjegyzés mellett értesítetnek, hogy czukrástól gondoskodva van, de ételekről és italokról

gondoskodni, — a körtermények kényszerűsége következtében az egyes családok feladata leendő. Torda, 1879. május 28. A rendező bizottság.

— **Tisza Kálmán** arczképét Sepsi-Szt.-György város számára Barabás Miklós jeles arczképíró nem sokára be fogja fejezni. Az arczképet mesteri munkának mondják.

— **Endrődi Sándor** monographiája, „Dugonics életéről és mőködéséről”, melynek egyetemünk bölcsészeti kara nemcsak a kitűzött pályadíjat ítélte oda, hanem méltánylása jelölő díját meg is kétszerezte, nagyobb részt eredeti s eddig ismeretlen források tanulmányi gyűmölése. Mint a mai egyetemi ünnepélyen fölolvastott s Imre Sándor tollából eredt méltányló bírálatból értettük, Endrődi a pályakérdés határain túl is terjeszkedve s részletes és alapos vizsgálata tárgyává téve József korát, a magyar színművészet az ideai viszonyait, a Dugonics naplóját és kiadatlan műveit is, egészen új adatokkal gazdagította irodalom történetünk és szakszavát. A mű mint halljuk, a szediek javára fog kinyomatni, míg a 100 frtnyi pályadíj értelmében, az egyetemi ifjúsági Körnek adatát át — szóval e pályázaton nemcsak a szerző nyert, hanem az irodalom, a szediek s az ifjúság derék egylete is. Endrődi versenytársa Csernátoni Gyula III-ad éves b.-kari hallgató vala, kinek dolgozatát szintén megjutalmazta a kar 50 frt rendkívülieg megszávozott második-díjjal.

— **A első erdélyi** vasut személy- és vegyes vonatokat menettette. Érvényes 1879. május hó 15-étől. Az 1. 2. és 3-ik oszt. kocsikkal érkezik Aradról Dévára 9 óra 15 perczkor reggel; indul: Déváról 9 óra 18 perczkor reggel; érkezik Gyula-Fehérvárra 11 óra 29 perczkor délelőtt. A második számu személyvonat 1. 2. és 3-ik oszt. kocsikkal érkezik Gyula-Fehérvárról Dévára 4 óra 34 perczkor délután; indul Déváról 4 óra 37 perczkor, érkezik Aradra 9 óra 25 perczkor este. A harmadik számu vegyes vonat 1. 2. 3. és 4-ik oszt. kocsikkal érkezik Aradról Dévára 11 óra 48 perczkor este; indul Déváról 12 óra 3 perczkor este, érkezik Gyula-Fehérvárra 4 órakor reggel. A negyedik számu vegyes vonat 1. 2. 3. és 4-ik oszt. kocsikkal érkezik Gyula-Fehérvárról Dévára 3 óra 56 perczkor délután; indul Déváról 4 óra 6 perczkor délután; érkezik Aradra 11 óra 50 perczkor este. A 101-ik számu vegyes vonat indul Piskiről 4 óra 33 perczkor délután; érkezik Petrosenyben 8 óra 37 perczkor este. A 102-ik számu vegyes vonat indul Petrosenyből 5 óra 25 perczkor reggel; érkezik Piskiben 9 óra 20 perczkor délelőtt.

— **Jól megy minden.** A pelmi alkormányzó f. hó 18-án Irbíthól az orosz belügyminiszterhez Pétervárra szó szerint következő táviratot intézett. „Jelentem alásan, hogy itt minden kitűnően megy. Az egész város, néhány külvárosi házat kivéve, teljesen leégett. A kár huszonkét milliót tesz. A gyújtogatók közre kerítésére a legbugyobban folynak a kutatások. Egy gyanus egyén elfogatott s már a tőrmben (börtönben) van.” A belügyminiszter a táviratra egyetlen szóval felelt. Azt táviratozta az illetőnek „durák,” a mi pedig ezt jelenti: „bolond.”

— **Felhőszakadás Budapest.** tegnapelőtti délután 3 óra körül borzasztó felhőszakadás indult le a fővárosra. Az eget sűrű, tarhas felhők borították el, úgy hogy a szobákban látni alig lehetett. Villámok és mennydörgés kísérte az esőt, mely oly sűrűn dőlt, hogy az utcák csakhamar meg annyi lagunákká változtak. Egy ízben jég is esett, sűrűn és nagy szemek; ez azonban nem soká tartott. A villámok és dörgés csaknem szakadatlan volt: két ízben óriási csattanással lecsapott a villám a Dunába. — A felhőszakadás nagyságáról megközelítő fogalmat nyújthat az, hogy az ördögárokban az árok partján majd kicsapott a zuhogó víz; szinig telve volt s rohant órák hosszant, rettegésben tartva a Krisztina város lakóit, kiknek közelében az új erős födött csatorna elvonul, de nem történt a födött árok részen semmi „esemény”. A hegyi vizek, melyek a kis és nagy-svábhgyről, zuglitzéből stb. lerohannak, oly hatalmas erőt fejtettek ki, hogy három butorszállító kocsit a Szarvason tuli mely uton elsodortak. E kocsikról épen rakódtak lefelé, midőn az ár odaért. Elsodortattak ugyan a járművek lovastól, de a butoroknak csak egy részét vitte az ár az ördögárokba. Ugyancsak a „Szarvas-on” tuli mely uton, mely egészen ki volt téve a hegyi vizek lerohanásának, egy nehéz, homokkal terhelt kocsit vitt el az ár. A Klemm-féle ároknál, melyet a főváros az 1875-diki katasztrófa után készítettett, a védőfalat a víz két helyen átszakította, egyik helyen öt, a másik helyen tíz méter szélességben.

— **Ujmutatással** történt a fejezévi körjegyző megválasztása. Ugyanis ezen állomás elnyerése végett 7 pályázó jelentkezvén, a bölcs szavazatszedő bizottság azt határozta: hogy a választók nem lévén képesek a 7 pályázó neveit eszközben tartani: „előg legyen az, hogy az illető szavazó ujmutatással jelölje ki azt, kire szavazását adni kívánja, s a melyik erre sem képes, annak szavazata ne véssesek tekintetbe.” — Ez eddig furcsa csupán, azonban komoly szint ad e választási ügynek a nagymérvű bujtogatás, melyet a román lelkesek s egy községi tanító elkövetek, kik azazl izgattak a nép között, hogy „tolvaj magyart” ne válasszanak, mivel a magyarok el akarják törölni a nemzetek nyelvét, igazságát s jogait.” A lelkesek bójtél és kiátkozással fe-

nygették a népet, ha nem a hunyadi román pályázóra szavaznak. Ezen egyéniség pedig ott állott a tömeg között, sárga rokkot viselve, s megkülönböztető jelül alkapját a vállán tartva. Az „oh nép!” pediglen ujmutatással szavazván rá, szerencsésen meg is választák. — Eme választás ellen a többi pályázó felfolyamodást jelentett be, s mivel hasonló eljárás és bujtogatás követetett el korábban a branyicskai jegyzőválasztásnál is: bizony remélhetni, hogy a megye alispánja eme tulkapásokra ezen választás megsemmisítésével felel.

— **A híres sakkosó**, Morphy Pál, ki jelenleg Neworleansban lakik, hir szerint, megörlt. A szerencsétlen azt állítja, hogy a sakkhoz semmit sem ért, hanem annál kitűnőbb ügyvéd, kit atyja örökségével csufosan rászedett.

— **Néprendülés** volt tolyó hó 20-án Petrosenyben. — A szili járás szolgabírája a petrillai bírót, az erdőkezelés körüli mulatságaiért 25 forint pénzbürságra ítélvén, Petrilla egész lakossága fogta körül a szolgabírói irodát fölzendülve azon határozat ellen. — Csendőri segítőeggyel lehetett csupán a népet szétoszlásra bírni; a matadorok a kir. járásbíróshoz kísértetvén be.

— **Apa és fia.** Egy bajor „előkelő” tiszt tizenkét éves fia, mivel atyja megbíttette, egy revolverrel rálőtt atyjára. Midőn ez hozzá akart sietni, a fia még két lövést tett, a nélkül azonban, hogy egy is találta volna. Erre az apa felűdhőde kardott rántott s összevagdalta saját fiát ki most életveszélyben forog.

— **Ritka természetűnemény.** Május 22-én déli 12 óra körül Birdán (Temesmegye) víztölcséért lehetett észlelni. Ez a látkör harmadát elfoglaló sötét felhőből majdnem a földszinig leért. Soká mozdulatlanul látszott egy helyen maradni; csak alsó vékonyodó része mozgott ide s tova. Felső, a felhővel összefüggő része hol szélesbedett, hol időnként fogott. Három negyed óra után az alsó rész fölfelé hajlott s a légűnemény lassanként elenyészett. A villámok és dörgések hulló, öreg borzónyi nagyságu jég kevés kárt okozott.

— **Rudolf koronaörökös Afrikában.** Rudolf koronaherceg spanyolországi útjában átment Gibrálról Afrikába is, hogy Tanger kereskedelmi várost meglátogassa. Ő a második Habsburg, ki lábát Afrika földréje tette. Elődje e téren V. Károly volt, ki 1541-ben hajshaddal jelent meg Algier város előtt, de a hajóhad a nagy viharok miatt nem szállhatott partra. Észak-afrikában az eseményhez a következő monda fűződik: Midőn a hajóhad már közel volt a városhoz, a bey magához rendelte Zemach Zadek nagykir. kabbalista rabbinust, s felhívta, hogy titkos eszközével akadályozza meg a hajóhad partraszállását. A rabbi éjjel elment a tengerhez, s titkos jelekkel beirt pergament vetett a hullámok közé. Erre aztán vihar tört ki, s meggátolta a kiszállásban V. Károly flottáját.

— **Gyászjelentés.** Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik forrún szeretett édes atyjuk, nagatyjuk és ipjúnak Kugler Antalnak hétéfn, f. évi május hó 26-án reggeli 8 1/2 órakor, az utolsó szentségek ájtatos felvétele után élte 79-ik évében gyomorrák következtében történt gyászok kimúltát. A drága megboldogultnak hullt temetési szerdán, május 28-án délelőtti 11 órakor fognak a halottas házbán (Budapest, V., Gizella-tér 5. szám) ünnepélyesen bezeneltetni a keresési ut melletti temetőben, a család sírholtnban, örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise-áldozatok esőtörtőkökn, május 29-én, délelőtti 10 órakor következő helyeken fognak megtartatni: Budapest a Lipótvárosi templomban és Sopronban a Sz.-György-félszigetgyházban! Budapest, 1879. május hó 26-án. Áldott legyen a megboldogult emléke! Irén, Géza, Irma, Feri, Izabella, Margit, Antal, Rózsa, Borbála és Teréz unokák. Mária, Henrik, Antal és neje született Rinaldi Ida, Adolf, Ede és neje született Krajcsorits Gizella, László és neje született Uhl Mária, N. János és neje született Merk Valeria, Mihály és neje született Tolnai Rózsa.

— **A szász atyafiak.** Nagy-Szebenből egy megbusult szász sógor levelet ír a „Deutsche Zeitung”-nak s ilyen formán önti ki szíve keserűségét: „Az a szárnyra kelt szó, hogy József főherceg a minap Székesfehérvárról Magyarországra „ázsiai erkölceit” emlitette, tegnap itt újabb commentárt talált. Mint minden évben, úgy ez idén is a helybeli evangélikus (szász) gymnasium májusi ünnepe megülésére készült. Ez az ünnep abból áll, hogy a tanuló ifjúság — száma mintegy ezer főnyi — kivonul a közeli erdőbe s ott a szőlők és az ifjúságos barátai részvéte mellett daltal és játékkal tölti el a napot. Ősi szokás szerint valamennyi alsóbb osztályu egy-egy zászlót visz magával; az egyes osztályok egyenlő színei igen kedves képet nyújtanak. A május 20-adiki viharos idő a kivonulást meggátolta ugyan, Wächter Frigyes főispánnak azonban nem fért a fejébe, hogy a nagy tömeg tanulósság fekete-sárga, kék-fehér, piros-fehér, s kék piros, a császári ház, a császárné, Ausztria és szász nemzet színeit viselő zászlókat hozott magával. Egyszeriben rendeletet küldött a gymnasium igazgatójához, melyben az emlitett zászlók használatát tanulóknak megtiltotta. Tehát az osztrák monarchiában ugyane monarchia díszszíneinek, császárné ő felsége és a monarchia házi színeinek viselése el van tiltva, s

Megjelent és Kolozsvárt
STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében kapható:
A női- és gyermekruhák szabásraj-
zának és készítésének könnyen meg-
érthető tankönyve.

Irtta s két czimképpel és 40 szabásrajzi ábrával ellátta
Maier Paulina, a reutlingeni női munka iskolatanítónője,
fordította KOZMA JÓZSEFNÉ.

Ára 3 ft 60 kr.

Szakadatlanul halad az idő s vele az igények is fokozodnak, melyeket a társadalom minden egyes tagja iránt támaszt. A többiek közt megköveteli a nővilágtól is hogy mindent a mi lényére vonatkozik, s a mi testi és szellemi képességétől kitelik megértsen és elsajátítson, minek azonban nem szentelhet éveket hanem a követelményeknek a lehető legrövidebb idő alatt kell eleget tennie. Nem kis fontosságú tehát, ha neki a szükségeselek elsajátítására minél könnyebb tanmód állapíttatik meg.

Egy dologban az szerzőnknek is sikerült, s ez a nő- és gyermekruhák mérték bevésésének és rajzolásának gyakorlati tanmódja, melyet évek hosszú során át szerzett tapasztalatai nyomán állított össze, s mely tapintatos összeállításánál fogva tökéletesen hivatva van céljának megfelelni.—

Sok előnye is van annak ha ruháinkat magunk tudjuk készíteni. Ha jó móduak vagy gazdagok vagyunk e munka kellemes szorakozást nyújt, fejleszti izléstünket s az otthon kedvelteti meg, s ha körülményeink szerényebbek szép öszeget gazdálkodhatunk meg általa, mi nem egy családnak könnyíit sorsán.

Mostani ruhakodási módor oly tökéletességet ért el, hogy öltöztetneinket behatöbb tanulmány nélkül nem is készíthetjük magunk, azért tüzte ki szerző feladatául, tanítványainak minden szabási minta különös szemléltetése mellett a ruhák készitési módjának legrészlete-sebb magyarázatát is adni. E könyv két fejezetre oszlik. Az első a mérték vevést, s a szabási minták rajzolását foglalja magában, ezek szemléltető ábráival együtt, a másik a különböző ruhadarabokhoz szükséges szövetmennyiség jegyzékét, s a ruhadarabok készítésére szolgáló utmutatást.

Hadd szolgáljon a t. nővilágnak a női képzés ezen oly fon-tos ágában, akár hivatása körében, akár magánhasználatban, minél több előnyére

Stein János
könyvkereskedése Kolozsvárt.

Steiner Adolf

István főherczeg szállodája

Budapesten, Ferencz József tér, régi híres I. rangú szálloda, a gőzhajók köz-
vetlen közelében, a legelőkelőbb és legnépesebb városrészben, kényelmesen
rendezett szobák 70 krtól fölfelé, a szolgálatom mi sem számíttatik, elis-
ert jeles konyha és pincze, mérsékelt árak, pontos szolgálat mellett.— Ár-
ékos természetes kert és kávéterem a szállodában.— Havi szobák egyezmény
ért. Nagy terem menyegzőkre, bálokra s más ünnepélyekre, a legutánosabb
számítás mellett.

(1913) (3-12)

[illegible]

Süss Ferdinánd
m. kir. egyetemi mechanikus Kolozsvártt
Mátyás királyuteza 4 sz. (20—*)
Ajánlja jól bérérendezett **raktárát**, mely a következőkből áll
m. mindennemű **szemüvegből**, acél-, kautschuk, béka-
knő, **alumininium, ezüst és aranyba foglalva, Zwiike-**
kből, ugy mint **patentziker és szemüvegből**.— **Színházi**
csövek, táv- és gorcsövek. Mindennemű **hőmérők, hi-**
ny és fém-légsúlymérők (barometrumok).
Ez utóbbiak több évi tudományos észleletek szerint
nnak összeállítva és kolozsvári állás szerint sza-
lyozva. Továbbá mindenféle czélú házi távirók.
Végre mindennemű orvosi **készülékek és eszközök**, vala-
ta a különféle betegségeknek megkivántató ápolási **eszközök és**
gyak, ugy mint Lister-féle kötési **czikkek** is kaphatók.
Videki megrendelések rögtön és a legpontosabban intézettek el.

Sz. 5839. — 1879. (202) (1—3)

Árlejtési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Kajántó, Pánczélesei- és Választó Hidalmási útvonalon folyó évben újból építendő négy- és kijavítandó egy hidnak műszaki munkái **f. évi június 10-én d. e. 10 órakor** a megyeházánál árlejtés útján ki fognak adatni.

Kikialtási árak:

I. A Kajántó—Pánczélécsi útvonalon :

1.) A M.-Ujfalusi határ fundatura pataki hidra . . .	1059 frt 77 kr
2.) A pusztapataki hidra	501 frt 27 kr

A Válaszút—Hidalmási útvonalon:

3.) M.-Ujfalun községben a „Valea turkuluja” hídra	454	frt	57	kr
4.) Drág község alsó végén a Vajdaházi patakra építendő hídra	1355	frt	88	kr
és 5.) A Kidei patakon levő kőhid kijavítására	321	frt	80	kr

A részletes tervek és feltételek, az árlejtés napjáig, a hivatalos órákban a megyei aljegyzői irodában megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 10% bánatpénzt letenni, az árlejtést vezető tisztviselő kezébe.

Kolozsmegye alispánjától.

Kolozsvártt, 1879. május 26-kán.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

Főnyeremény
esetleg
400,000
márka.

Szerencse-jelentés.

A
nyeremények-
ért keszedik
az állam.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénz kisorsolás.

Nyeremény esélyein

való részvételre, melyekben

8 millió 200,000 márkán

fölül okvetlenül nyeretik.

Ezen **előnyös pénz-kisorsolás** természetleg összeszállított nyereményei, melyek csak 86,000 sorsjegyből állanak, a következők: t. i.

A legnagyobb nyeremény esetleg 400,000 márka,

1 nyer. á	250,000	6 nyer. á	4000
1 nyer. á	150,000	71 nyer. á	3000
1 nyer. á	100,000	217 nyer. á	2000
1 nyer. á	60,000	2 nyer. á	1500
1 nyer. á	50,000	2 nyer. á	1200
2 nyer. á	40,000	531 nyer. á	1000
2 nyer. á	30,000	673 nyer. á	500
5 nyer. á	25,000	950 nyer. á	300
2 nyer. á	20,000	65 nyer. á	200
12 nyer. á	15,000	100 nyer. á	150
1 nyer. á	12,000	24,650 nyer. á	138
24 nyer. á	10,000	1100 nyer. á	124
5 nyer. á	8,000	70 nyer. á	100
2 nyer. á	6,000	7300 nyer. á	94 és 67
54 nyer. á	5000	7850 nyer. á	40 és 20

mely nyeremények néhány hónap alatt hét osztályban okvetlenül havatni fognak.

Az első nyereményhúzás

Jelen év június 11 és 12-kére

van meghatározva melyhez

egy egész eredeti sorsjegy csak	3 frt 40 kr.
egy fél	1 frt 70 kr.
egy negyed	— frt 85 kr.

kerül. Ezen az állam által biztosított eredeti sorsjegyek (nem pedig tiltott igérvények) az ország bérmentes beküldése, vagy posta előleg mellett még a leg távolabbi vidékekre is szétküldetnek általam.

Minden érdekelt, eredeti sorsjegye mellett, kőlem az állam ezimerével ellátott eredeti játek tervet diál nélkül kapja meg, valamint húzás után a hivatalos nyereményjegyeket minden felszólítás nélkül.

A nyeremény kifizetése és szétküldése

általam közvetlenül eszközöltetik a résztvevőkhoz pontosan és a legszigorubb titoktartás mellett.

Bármily megrendelés egy egyszeri postalátványon tehető.

Forduljunk tehát a közeli húzás végett

(199)

(2—4)

közvetlenül és bizalomteljesen aldirótt bankházhoz

SAMUEL HEKSCHER senr.,

bank- és váltóüzlet Hamburgban.

A művészet kedvelőinek !

Nem mindenki van azon kellemes helyzetben képcsarnokokat és muzeumokat, a művészet ama gyűlhelyeit látogathatni, a melyek végre is csak nagyobb városok előjogai maradnak, s nem mindenkor szemlélhetni a művészetnek országokszerte elszórt remekeit, így számos körre nézve a szép-érzés élesztése és kielégítése még mindig nem örmény nélkülözött élvezet marad. E szempontokból kiindulva s művészeket és műbarátokat többször és ujolag is ösztönöztetve jelenik meg az időszaki vállalat

„Meisterwerke der Holzschnidekunst“

a fametszés-művészet remekeit az építészet, szobrászat és festészet köréből tartalmazván, melyről elmondhatni hogy a műhajlamu közönség tetszését méltán megérdemli. A családi élet és a visszavonulásban töltött szabad idő némely perceire nézve ilyen mű nagyon kedves, a legkülönbözőbb tárgyak bőségével és technikailag tökéletes vissza adásával művészi másolatban mutatván be ama eredetieket, s a mellett legjobb művészeink némely önálló művével is kedveskedik — úgy szólva **muzeum kicsinyben**

állandó műkiállítás

Az album rendezésénél mindenek előtt a szemlélő van szem előtt tartva; azoknak a kiket valamely kép és ennek szerzője közelebbről érdekel, minden füzet képeihez adott rövid szöveg foglalatot és mulattatást nyújtani, míg a 12 füzet minden év végén tartalomjegyzék foglalandja egybe és azoknak, a kik a művet mint egészestől óhajtják megőrizni bekeötési tábla áll rendelkezésükre. Hol a művészet honos, jelen vállalat pártolók és barátok, nyomdák

Minden hóban 8 képdallal és magyarázó szöveg-
gel egy—egy füzet jelenik meg. ára csak 60 kr.

s kaphatni Kolozsvárt

Stein János
könyv- és zeneműkereskedésében.

 Ugyanott kapható :

Bécs város ünnepi menete

(Festzug)
vázolta **MAKART JÁNOS**

kis kiadás 28 lapon	30 kr.
nagyobb kiadás 56 lapon	80 kr.

! Színezett kiadás e napokban érkezik !

Kitschelt Agoston bécsi vasbutor
gyár és udvari szállítónak gyári
raktára.

(195) (4—10)

Férfi- és gyermek kalapok, fehér és
színes férfi ingek, gallérok, kézelők, selyem nyakkendők,
férfi-, női- és gyermek czipők, legyezők,
esernyők, gumi köpenyek és séta pálczák.

NAGY ÁRUTÁRLAT
Csapó Sándornál
Kolozsvárt, főtér, a bel-szénutcza szögletén.
Nemzeti Szálloda alatt.

Nürnbergi diszárak, utazó, lovagló és vadász kellékek,
fürdő, lát-, ék- és illatszerek, háztartás és konyha eszkö-
zök, hajtott faszékek, Fauteuillek és kanapék; **Sodaviz**
gépek gyári áron. Gyermek kocsik igen csinos
kiállítással darabja 9 frt 50 kr., 11—13 frt. egész 18 frtig.

Valódi China (Alpacca)-ezüst evőesz-
közök, gyertyatartók stb. a legjobb
minőségben.